

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітньо-професійна програма	Стоматологія
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр, молодший спеціаліст
Статус дисципліни	Нормативна
Група	ІІІ СТ-11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра хірургічних дисциплін і невідкладних станів
Викладач курсу	Антоненко Юлія Олександрівна Викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист
Контактна інформація викладача	E. mail: yu.antonenko@Ima.edu.ua . Viber, Google Classroom
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Google Classroom
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2,5 Загальна кількість годин – 75 Модулів – 1 Рік підготовки – 3-й Семестр – 6 Лекції – 12 год. Практичні заняття – 23 год. Самостійна робота – 40 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Основи офтальмології» є нормативною дисципліною з спеціальності 221 Стоматологія. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам фахової передвищої освіти необхідні знання для формування практичних умінь, щоб застосовувати їх у конкретних практичних ситуаціях, використовувати обладнання та інструменти для діагностики, лікування та профілактики захворювань, приймати обґрунтовані рішення щодо надання невідкладної допомоги та обмінюватись професійним досвідом. Предметом вивчення навчальної дисципліни є анатомія та фізіологія органа зору, обстеження і лікування пацієнтів при захворюваннях органа зору, надання невідкладної допомоги, стандарти діяльності в галузі охорони здоров'я населення.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Основи офтальмології» є макси-

мальна орієнтація студента на формування знань, умінь та навичок з дисципліни, необхідних для фахової діяльності, більш глибоке розуміння та усвідомлення важливості проведення профілактики, діагностики та лікування захворювань органа зору, попередження очного травматизму та надання невідкладної допомоги.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- історію офтальмології як науки;
- функції органа зору;
- аномалії рефракції;
- способи корекції аномалій рефракції;
- сучасні методи лікування захворювань ока;
- причини виникнення, особливості обстеження і лікування пацієнтів з кон'юнктивітами;
- захворювання повік і слізного апарату;
- особливості обстеження, лікування та профілактики при захворюваннях орбіти;
- прояви та корекцію порушень роботи окорухового апарату;
- причини виникнення, особливості обстеження та лікування пацієнтів при захворюваннях оболонок ока;
- дренажну систему ока;
- особливості перебігу та діагностики глаукоми;
- ознаки гострого приступу глаукоми та невідкладну допомогу;
- захворювання зорового нерва та їх профілактику;
- проблеми пацієнтів з травмами органа зору, їх профілактику та особливості надання першої допомоги;
- сучасні принципи та методи лікування відповідно до клінічних протоколів;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи;
- основні положення чинних наказів МОЗ України;
- правила техніки безпеки, охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом; протиепідемічного режиму, асептики, антисептики, особистої безпеки при обстеженні пацієнта, виконанні маніпуляцій, заборі біологічного матеріалу на дослідження тощо;

вміти:

- проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження органа зору;
- оцінювати результати обстежень;
- визначати функції органа зору;
- визначати гостроту зору;
- визначати поле зору;
- визначати кольоросприйняття;
- проводити профілактику ускладнень захворювань ока;
- оцінювати вікові зміни з боку органа зору;
- визначати рефракцію;
- проводити корекцію аномалій рефракції;
- надавати невідкладну допомогу;
- закапувати очі;
- закладати мазь за повіку;
- вивертати повіку;
- вимірювати внутрішньоочний тиск;
- проводити проби на глаукому;
- визначати стадії глаукоми;
- перевіряти прохідність слізних шляхів;
- проводити коларголову пробу;

	<ul style="list-style-type: none"> - промивати слізні шляхи; - вводити ліки під кон'юнктиву; - накладати монокулярну пов'язку; - накладати біокулярну пов'язку; - проводити оклюзію здорового ока; - проводити масаж повік; - обробляти хрящовий край повік; - проводити взяття крові на біохімічне дослідження; - проводити взяття біологічного матеріалу на бактеріологічне дослідження; - здійснювати до- і післяопераційний догляд за пацієнтом; - володіти навичками виконання всіх видів ін'єкцій; - надавати екстрену допомогу при невідкладних станах; - володіти правилами безпеки та охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, кисневими балонами, при обстеженні пацієнта, виконанні маніпуляцій, заборі біологічного матеріалу для дослідження тощо.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> - Володіти основами знань з циклів загальної та професійної підготовки з метою розв'язування задач різного ступеня складності в процесі надання пацієнтам офтальмологічної допомоги в межах кваліфікації - Застосовувати знання та навички із циклів загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань - Аналізувати результати виконаної роботи, усвідомлювати персональну відповідальність за кінцевий результат - Оцінювати якість виконаної роботи, корегувати професійні дії з метою усунення негативних наслідків - Відповідати на проблемні питання, пов'язані з фаховою діяльністю, логічно прослідковуючи взаємозв'язки - Проявляти інтерес до людей як до об'єктів своєї професійної діяльності, турбуватися про здоров'я пацієнтів на етико-деонтологічних засадах - Демонструвати повагу до етичних принципів, проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку в фаховій діяльності - Дотримуватися стандартів професійної діяльності, виконувати маніпуляції відповідно до алгоритмів та протоколів надання офтальмологічної допомоги в межах кваліфікації - Відпрацьовувати до автоматизму техніку офтальмологічних маніпуляцій в межах кваліфікації - Брати участь у професійних лекторіях, тренінгах, обговореннях з метою поглиблення та вдосконалення професійних навичок
Політика курсу	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією</p>

COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Структура курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Анатомія і фізіологія органа зору. Методи визначення зорових функцій	2
2	Порушення рефракції та акомодатії	2
3	Захворювання кон'юнктиви, повік, слізного та окорухового апарату, орбіти	2
4	Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки ока, сітківки, кришталика	2
5	Захворювання зорового нерва. Глаукома	2
6	Ушкодження органа зору. Травми, контузії, опіки	2
Разом:		12

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Обстеження офтальмологічного пацієнта. Порушення рефракції та акомодатії	4
2	Захворювання кон'юнктив і повік	4
3	Захворювання слізного та окорухового апарату очей, орбіти	4
4	Захворювання склери, рогівки, судинної оболонки ока, сітківки, кришталика	4
5	Захворювання зорового нерва. Глаукома. Травми органа зору	4
6	Модульний контроль 1. Анатомія і фізіологія органа зору. Порушення рефракції та акомодатії. Захворювання та ушкодження органа зору	3
Разом:		23

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку офтальмології в Україні	4
2	План обстеження пацієнта з захворюваннями очей	4
3	Гонобленорея. Профілактика, лікування	4
4	Ускладнення захворювань слізного апарату	4
5	Захворювання органа зору, пов'язані з хронічними захворюваннями організму	4

6	Синдром червоного ока. Диференціальна діагностика	4
7	Причини сліпоти	4
8	Професійні ушкодження очей	4
9	Характеристика тяжких ушкоджень органа зору	4
10	Підготовка до модульного контролю	4
Разом:		40

Література для вивчення дисципліни	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> Жабоедов Г.Д. Терапевтична офтальмологія: Навчальний посібник. К.: Здоров'я, 2003. – 134 с. Корконішко О.М. Медсестринство в офтальмології. – К.: Здоров'я, 2003. – 112 с. Шегедин М.Б., Антоненко Ю.О., Ольхова О.В. Медсестринство в офтальмології. Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів I-II рівнів акредитації спеціальності «Сестринська справа». – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 104 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жабоедов Г.Д., Кіреєв В.В. Практикум з очних хвороб: Навчальний посібник. – К.: Здоров'я, 2002. – 64 с. Офтальмологія: підручник/Г.Д.Жабоедов, Р.Л.Скрипник та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 424с. Офтальмологія: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ «Медінформ», 2006. – 408 с.
---	--

Поточний та підсумковий контроль	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки в кінці заняття на основі індивідуального і фронтального опитування, вирішення ситуаційних задач, роботи в групі, виконання маніпуляцій, виконання самостійної роботи.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (вирішення тестових завдань, виконання практичних навичок).</p>
---	--

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекції проводяться з використанням мультимедійних презентацій.</p> <p>Практичні заняття проводяться з використанням методичних рекомендацій, мультимедійних презентацій, німих фотографій, ситуаційних задач.</p> <p>Самостійна позааудиторна робота студентів забезпечується методичними рекомендаціями та робочим зошитом для її виконання.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom.</p> <p>Лекції заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsUp, Skype (за вибором академічної групи).</p>
---	--

Необхідне обладнання	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>
-----------------------------	---

Критерії оцінювання	Схема нарахування та розподіл балів							
	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						За національною шка-	
	Модуль 1							
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО	СМО		ПМО

									лою
4	4	3	73	75	74	74	74	С	добре

$T_1 - T_n$ – теми занять до модульного контролю 1;

САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;

МК модульний контроль;

МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;

СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;

ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФ. ЗАЛКУ

1. Розміри очного яблука дорослої людини і дитини.
2. Функції сітківки, рогівки, склери, судинної оболонки, кришталика, зорового нерва.
3. Будова оптичної системи ока.
4. Функції органа зору і методи їх визначення.
5. Причини розвитку міопії, гіперметропії, астигматизму, їх корекція.
6. Рецепти на прості окуляри для далі і читання, при різних ступенях міопії, гіперметропії, пресбіопії, астигматизмі.
7. Бактеріальний і вірусний кон'юнктивити. Причини виникнення. Лікування і догляд при них.
8. Алергічний кон'юнктивіт, причини виникнення. Лікування, профілактика.
9. Трахома. Етіологія, особливості діагностики. Лікування, догляд.
10. Блефарити. Діагностика, лікування, догляд.
11. Ячмінь. Причини, ознаки, лікування, профілактика.
12. Дакріоцистит. Причини виникнення. Діагностика, догляд. Ускладнення, їх профілактика.
13. Дакріoadеніт. Причини виникнення. Діагностика, догляд. Ускладнення, їх профілактика.
14. Косоокість. Класифікація. Способи визначення. Диференціальна діагностика співдружньої і паралітичної косоокості.
15. Лікування косоокості. Профілактика ускладнень.
16. Флегмона орбіти. Причини, ознаки, лікування. Догляд, профілактика ускладнень.
17. Остеоперіостит. Види, причини виникнення. Лікування, догляд.
18. Склерити, їх види. Діагностика, лікування, профілактика.
19. Гострий кератит. Причини виникнення. Діагностика, спостереження, лікування. Профілактика ускладнень.
20. Гострий іридоцикліт. Хоріоїдит. Причини виникнення. Діагностика, лікування, профілактика ускладнень.
21. Захворювання сітківки. Емболія центральної артерії сітківки. Причини виникнення, діагностика. Лікування, профілактика ускладнень.
22. Тромбоз центральної вени сітківки. Діагностика, лікування, профілактика.

23. Крововилив на сітківку. Причини виникнення, діагностика, лікування, профілактика.
24. Катаракта. Класифікація. Особливості діагностики, лікування, в залежності від стадії. Лікування. Ускладнення, їх профілактика.
25. Неврит зорового нерва. Причини виникнення. Діагностика, лікування. Профілактика ускладнень.
26. Атрофія зорового нерва. Причини виникнення. Особливості профілактики і лікування.
27. Глаукома. Механізм виникнення, фактори, що сприяють. Класифікація. Стадії глаукоми. Консервативне і хірургічне лікування, профілактика.
28. Проби на глаукому.
29. Гострий приступ глаукоми. Причини виникнення. Діагностика. Невідкладна допомога.
30. Класифікація ушкоджень органа зору. Види контузій. Діагностика, невідкладна допомога. Профілактика ускладнень.
31. Ознаки важких ушкоджень ока. Невідкладна допомога. Профілактика травм органа зору.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження органа зору.
2. Оцінювати результати обстежень.
3. Визначати функції органа зору.
4. Визначати гостроту зору.
5. Визначати поле зору.
6. Визначати кольоросприйняття.
7. Проводити профілактику ускладнень захворювань ока.
8. Оцінювати вікові зміни з боку органа зору.
9. Визначати рефракцію.
10. Проводити корекцію аномалій рефракції.
11. Надавати невідкладну допомогу.
12. Закапувати очі.
13. Закладати мазь за повіку.
14. Вивертати повіку.
15. Вимірювати внутрішньоочний тиск.
16. Проводити проби на глаукому.
17. Визначати стадії глаукоми.
18. Перевіряти прохідність слізних шляхів.
19. Проводити коларголову пробу.
20. Промивати слізні шляхи.
21. Вводити ліки під кон'юнктиву.
22. Виконувати всі види ін'єкцій.
23. Накладати монокулярну пов'язку.
24. Накладати бінокулярну пов'язку.
25. Проводити оклюзію здорового ока.
26. Проводити масаж повік.
27. Обробляти хрящовий край повік.
28. проводити взяття крові на біохімічне дослідження.
29. Проводити взяття матеріалу на бактеріологічне дослідження.
30. Здійснювати до- і післяопераційний догляд за пацієнтом.
31. Володіти навичками виконання всіх видів ін'єкцій.
32. Надавати екстрену допомогу при невідкладних станах.
33. Дотримуватись правил особистої безпеки і гігієни.
34. Проводити диспансерне спостереження за пацієнтами з хронічною патологією.
35. Проводити санітарно-освітню роботу серед населення з питань профілактичної медицини.

	36. Забезпечувати лікувально-охоронний і санітарно-протиепідемічний режим в лікувально-профілактичних установах. 37. Заповнювати медичну документацію.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу